

**Výročná správa
obce Donovaly za rok 2023**

Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Donovaly
IČO: 00313386
DIČ: 2023115800
Sídlo: Obecný úrad, Donovaly 3, 976 39
Právna forma: Obec
Dátum vzniku: 01.07.1973

Identifikácia vedúcich predstaviteľov a organizačná štruktúra

Starostom obce je Miroslav Daňo.

Poslanci obecného zastupiteľstva: Mgr. Michal Daňo, Milan Krmela, Vladimír Vítek, Ing. Jozef Varga, PhDr. Helena Vavrúšová, PhD..

Hlavný kontrolór obce je Ing. Zuzana Zánová.

Organizačná štruktúra obecného úradu:

	Starosta obce		
Administratívny úsek	Stavebný úrad	Úsek daní a poplatkov	Technický úsek

Poslanie, vízia, ciele

Poslaním obce Donovaly je zabezpečiť plynulé pokrytie potrieb svojich obyvateľov a vytvárať priaznivé podmienky pre jej rozvoj.

Víziou a cieľom obce je vybudovať z Donovalov horské klimatické kúpele, plné ruchu a života, pri zabezpečení poriadku a pohody jej obyvateľov i návštevníkov. Cieľom je vybudovanie turistického centra, ktoré svojou atraktivitou bude spĺňať aj náročné kritéria katalógov svetových turistických kancelárií. Ale predovšetkým miestom, kde bude stále vidieť lúky kvitnúť a vtáky počuť spievať. Obec bola známa organizovaním 20-tych ročníkov pretekov psích záprahov čistokrvných plemien severského pôvodu a si vyslúžila prezývku „Donovalská Aljaška“.

Základná charakteristika obce a jej organizácií

Obec Donovaly je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za

podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Geografické údaje, história

Obec sa vyvinula z uhliarskych osád Banskej komory v severovýchodnom cípe banskobystriického mestského teritória, kde sa ťažilo drevo a páľilo drevené uhlie pre erárnu hutu na Starých Horách.

Osady založili v 17. a 18. storočí drevársky majstri - nákladníci a uhliarski tzv. mistríci, podľa ktorých bola väčšina z nich aj pomenovaná: Bully (1618 Bulla), Hanesy (uhliar Hanes), Mistríky (1743), Mišúty (1743), Močiar (1754), Polianka (1820), Sliachany (1820). Ich administratívnym centrom sa stala v roku 1860 najväčšia osada Donovaly doložená z roku 1710 ako Donnovall, z roku 1743 ako Donoval, od roku 1920 ako Donovaly.

Horská obec Donovaly sa nachádza severne od Banskej Bystrice v nadmorskej výške 980 metrov medzi pohoriami Veľká Fatra a Starohorské vrchy. Donovaly majú bohatú históriu. V 17. storočí tu postupne vznikali osady zamerané na výrobu dreveného uhlia. Postupne na ich základe bola v 18. storočí založená obec Donovaly. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1702. Prvý hotel sa na jej území začal stavať v roku 1936. Prvý obchod bol postavený dedinčanmi v roku 1922 (Jednota). Za posledných 10 rokov sa tu rozmohla výstavba apartmánových domov a hotelov.

Pri potláčaní SNP na Donovaly a Staré Hory ustupovala povstalecká armáda, ktorá tu zanechala väčšinu svojej ťažkej výzbroje. Pre vhodné prírodné podmienky sa Donovaly stali jedným z centier tzv. partizánskej republiky.

Históriu dokladajú aj pamiatky: V klasicistickom kostole je oltárny obraz sv. Antona od banskobystriického maliara A. Stollmanna, pomník padlým v SNP, rodný dom spisovateľa a básnika Tichomíra Milkina (1864 - 1920). Pôsobili tu národní buditeľia, notár Jozef Messerschmidt (1875 – 1931), farár Jozef Kačka (1865 - 1938). Ich život spracoval Jozef Gregor Tajovský v divadelnej dráme Blúznivci. V 50-tych rokoch minulého storočia sa obec s krásnym okolím postupne stala vyhľadávaným lyžiarsko – turistickým miestom. Už 14 rokov je obec známa organizovaním najväčších pretekov psích záprahov čistokrvných plemien severského pôvodu. Dvojnásobným usporiadaním majstrovstiev Európy si vyslúžila prezývku „Donovalská Aljaška“.

Obec Donovaly má v súčasnosti 262 obyvateľov.

Plnenie funkcií obce

V zmysle § 4, ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec pri výkone samosprávy najmä:

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutelným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov^{5a)} a vykonáva ich správu,

- d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, ^{5b)} vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,
- e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,
- f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, ^{5c)} udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žúmp a miestnu verejnú dopravu,
- h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa^{5d)} a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,
- j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovacia dokumentácia sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,
- k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,
- m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,
- n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,
- o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa osobitných predpisov⁶⁾ a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,
- p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu,
- q) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,
- r) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Informácie o vývoji konsolidovaného celku

Obec Donovaly dosiahla za rok 2023 schodok hospodárenia vo výške 71 336,09 €. Hospodárenie obce v roku 2023 bolo vyrovnané a stabilné. V hospodárení obce sa nenachádzajú významné neistoty ani riziká, ktoré by mohli narušiť jej stabilitu. Po ukončení roka do vypracovania výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu.

Hospodárenie obce

Skutočnosť k 31.12.2023

Bežné príjmy spolu	946 162,40
z toho : bežné príjmy obce	946 162,40
z toho : bežné príjmy RO	0,00
Bežné výdavky spolu	819 132,40
z toho : bežné výdavky obce	819 132,40
z toho : bežné výdavky RO	0,00
Bežný rozpočet	127 030,00
Kapitálové príjmy spolu	6 968,65
z toho : kapitálové príjmy obce	6 968,65
z toho : kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	205 334,74
z toho : kapitálové výdavky obce	205 334,74
z toho : kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-198 366,09
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-71 336,09
Vylúčenie z prebytku	
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-71 336,09
Príjmy z finančných operácií spolu	303 144,83
z toho : príjmy FO obce	303 144,83
z toho : príjmy FO RO	0,00
Výdavky z finančných operácií	133 591,52
Rozdiel finančných operácií	169 553,31
PRÍJMY SPOLU	1 256 275,88
VÝDAVKY SPOLU	1 158 058,66
Hospodárenie obce	98 217,22
Vylúčenie z prebytku	0,00
Upravené hospodárenie obce	98 217,22

Schodok rozpočtu v sume 71 336,09 EUR, zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 bol vyrovnaný nevyčerpanými prostriedkami z minulých rokov, z prostriedkov rezervného fondu a úverových zdrojov.

Hlavné údaje zo súvahy

P.č.	Položka aktív	Rok 2023	Rok 2022
	SPOLU MAJETOK	2 055 201,24	1 998 362,98

A.	Neobežný majetok	1 808 471,91	1 718 320,69
A.I.	Dlhodobý nehmotný majetok	17 900,09	23 095,20
A.II.	Dlhodobý hmotný majetok	1 755 024,82	1 665 747,49
A.III.	Dlhodobý finančný majetok	35 547,00	29 478,00
B.	Obežný majetok	245 759,13	276 649,91
B.I.	Zásoby	0,00	0,00
B.II.	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
B.III.	Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
B.IV.	Krátkodobé pohľadávky	82 384,23	72 064,51
B.V.	Finančné účty	163 374,90	204 585,40
B.VI.	Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
B.VII.	Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
C.	Časové rozlíšenie	970,20	3 392,38

P.č.	Položka aktív	Rok 2023	Rok 2022
	VLASTNÉ IMANIE A ZÁVÄZKY	2 055 201,24	1 998 362,98
A.	Vlastné imanie	1 172 948,97	1 120 275,04
A.I.	Oceňovacie rozdiely	0,00	0,61
A.II.	Fondy	0,00	0,00
A.III.	Výsledok hospodárenia	1 172 948,97	1 120 274,43
A.III.1.	Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	1 120 275,04	1 161 506,68
A.III.2.	Výsledok hospodárenia za bežné obdobie	52 673,93	-41 232,25
B.	Závazky	220 599,37	294 698,48
B.I.	Rezervy	1 440,00	1 680,00
B.II.	Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	136 316,57
B.III.	Dlhodobé záväzky	153,58	443,83
B.IV.	Krátkodobé záväzky	86 499,84	51 103,87
B.V.	Bankové úvery a výpomoci	132 505,95	105 154,21
C.	Časové rozlíšenie	661 652,90	583 389,46

Miroslav Daňo

Starosta obce